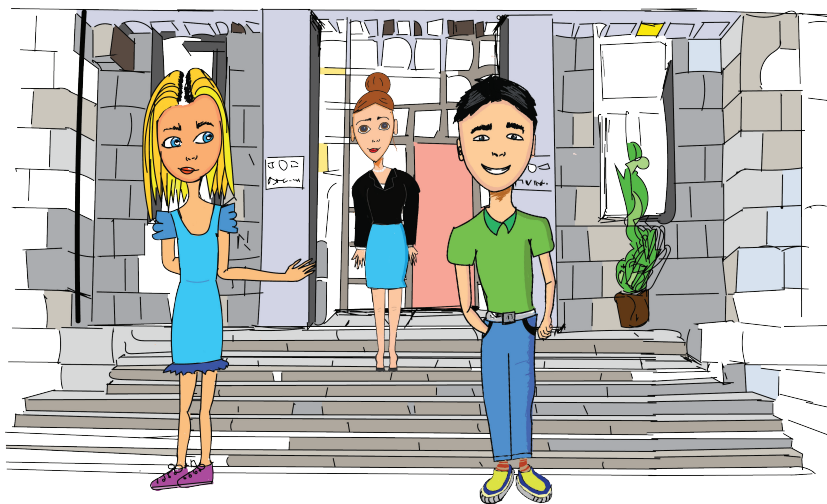

VODIČ ZA DJECU SVJEDOKE U POSTUPKU PRED TUŽILAŠTVOM

JA SAM SVJEDOK

Vrhovni sud Crne Gore

Vrhovno državno tužilaštvo
Crne Gore

NORWEGIAN MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

Finansirano od
Vlade Kraljevine Norveške

Djeca kao što si ti često idu u tužilaštvo da budu svjedoci.

To je veoma važan zadatak. Da li znaš ko je svjedok?

U ovoj knjižici ćeš naći odgovor.

Nije lako raditi nešto prvi put!

Zato je i važno da znaš što se dešava kad si svjedok.

Ova knjižica ti daje odgovore na sljedeća pitanja:

- ***Što svjedok radi?***
- ***Ko će biti prisutan u tužilaštvu?***
- ***Ko su osobe iz stručne službe koje su tu da ti pomognu?***
- ***Što se dešava u tužilaštvu kad svjedočiš?***
- ***Što se dešava nakon tvog svjedočenja?***

KO JE SVJEDOK?

SVJEDOK JE NEKO KO ZNA NEŠTO VAŽNO.

TO ZNAČI DA TI ZNAŠ NEŠTO VAŽNO!

Ljudima u tužilaštvu potrebna je tvoja pomoć tvoja pomoć da bi mogli čuti šta ti znaš.

Biti svjedok znači reći ljudima u tužilaštvu ono što znaš.

Kada u tužilaštvu kažeš što znaš, to znači da daješ iskaz.

Postavljace ti pitanja o onome što si vidio/vidjela ili što se dogodilo.

Ljudi koji postavljaju pitanja žele da znaju čega se sjećaš.

Neka pitanja će biti teška, ali ćeš imati pomagača.

Tvoj pomagač je neko iz stručne službe.

ŠTO JE TUŽILAŠTVO I KO JE TAMO PRISUTAN?

Tužilaštvo je velika zgrada u kojoj radi mnogo ljudi.

Svako od njih se bavi posebnim poslom.

U tužilaštvu rade:

Državni tužilac ili državna tužiteljka je osoba koja predstavlja predmet protiv osumnjičenog ili osumnjičenih – ako ima više osoba za koje se sumnja da su prekršile zakon.

Stručnu službu čine osobe koje rade s djecom koja su bila u sličnoj situaciji kao ti.

One su tu da ti pomognu i da te pripreme da kažeš istinu tužiocu/tužiteljki.

Zapisničar ili zapisničarka je osoba koja zapisuje sve što se kaže u tužilaštvu.

Tu je i **operater**, osoba koja će snimati tvoj razgovor s tužiocem/tužiteljkom.

U tužilaštvu možeš sresti i ljude koji tu ne rade. To su osobe koje se pozivaju da dođu u tužilaštvo:

Osumnjičeni/optuženi je osoba za koju se sumnja da je prekršila zakon ili koja je optužena da je prekršila zakon.

Advokat ili advokatica je osoba koja zastupa osumnjičenog/optuženog/okrivljenog.

ŠTO ĆE SE DEŠAVATI U TUŽILAŠTVU?

Kad dođeš u tužilaštvo, sačekaće te osoba iz stručne službe.

Ta će osoba uraditi sljedeće:

Pitaće te kako ti je ime, predstaviti se i objasniće ti što će se dešavati u tužilaštvu.

Pitaće te kako se osjećaš, da li te nešto brine.

Pomoći će ti da se smiriš, opustiš i razumiješ šta se tačno dešava.

Objasniće ti pravila svjedočenja, koja su tvoja prava i kako će se sve odvijati.

Važno je da imaš na umu: sasvim je u redu ako si zabrinut/zabrinuta ili se osjećaš zbunjeno, to se dešava svima. Ali osoba iz stručne službe je tu zbog tebe i postaraće se da se osjećaš bezbjedno i da imaš samopouzdanja. Zato je pitaj što god te zanima i slobodno podijeli s njom brige koje te muče!

JA SAM SVJEDOK

Treba da znaš da će djeci do 14 godina koja su nešto doživjela, ili vidjela nešto što se desilo nekom drugom, zbog čega su i pozvana u tužilaštvo, pitanja postavljati samo osoba iz stručne službe.

Razgovor će se odvijati u posebnoj prostoriji – zovemo je soba za razgovor s djecom 😊 – u kojoj ćete biti samo ti i osoba iz stručne službe.

Osoba iz stručne službe će ti postavljati pitanja o onome što si vidio/vidjela ili doživio/doživjela. Zapravo, ta pitanja ti postavlja tužilac/tužiteljka preko osobe iz stručne službe, koja ih čuje preko slušalica i prenosi tebi.

Svi koji žele nešto da te pitaju u drugoj su sobi. Oni moraju prvo da kažu tužiocu šta žele da pitaju, a tužilac će to, ako dozvoli, saopštiti osobi iz stručne službe. Ona će preko slušalica čuti tužiočeva pitanja i postaviti ih tebi.

Kad ti osoba iz stručne službe postavi pitanje, ti ćeš odgovarati u mikrofonski uređaj da mogu da čuju u drugoj sobi.

Takođe, oni iz druge sobe mogu da vide tebe i osobu iz stručne sobe, a vi njih ne.

**Osoba iz stručne službe će ti objasniti
ŠTO TREBA DA RADIŠ.**

A to je:
**PAŽLJIVO SLUŠAJ I UVJERI SE DA
RAZUMIJEŠ PITANJE.**

Sasvim je u redu da kažeš:

Ne razumijem!

I dalje ne razumijem.

Molim da ponovite pitanje.

ODGOVORI NA PITANJE AKO ZNAŠ!

Kad odgovaraš na pitanje, pokušaj da ništa ne izostaviš.

Pokušaj da svojim riječima ispričaš ono što znaš.

Sasvim je u redu da kažeš:

Nisam siguran/sigurna.

Ne znam.

Ne sjećam se.

U TUŽILAŠTVU JE PRAVILO DA GOVORIMO ISTINU.

***To znači da kažemo da se nešto desilo kad se jeste desilo.
Ili: da kažemo da se nešto nije desilo ako se nije desilo.***

***Ne zaboravi da je u tužilaštvu u redu i da ispričaš tajnu –
ako je istina.***

***Važno je da ispričaš ono što se stvarno desilo i sve čega se
sjećaš.***

***Ako nešto ne možeš da ispričaš, kaži to osobi s kojom
razgovaraš u tužilaštvu.***

***Ne moraš da odgovoriš na svako pitanje.
U redu je da kažeš – teško mi je,
ne želim da odgovorim.***

ŠTO SE DEŠAVA NAKON MOG SVJEDOČENJA?

Kad porazgovara sa svima koji nešto znaju o onome što se desilo, tužlac/tužiteljka će odlučiti da li da sve što je saznao/saznala pošalje u sud.

Sudija će odlučiti da li je osumnjičeni kriv, koliko je kriv i donijeće odluku o kazni. Sudija će takođe odlučiti da li će snimak tvoje izjave iz tužilaštva prikazati u sudu, ili će te ponovo pozvati da ispričaš šta se desilo.

Kad ispričaš sve važne stvari tužiocu ili tužiteljki, možeš da ideš kući, da budeš sa svojom porodicom i da radiš nešto što voliš.

Zapamti da si uradio/uradila nešto jako važno!

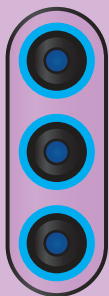
HVALA!

Svi izrazi koji su u ovoj publikaciji dati u muškom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na ženski rod.

Vodič je pripremljen u okviru inicijative „Jednak pristup djece pravdi” koju implementira Ministarstvo pravde Crne Gore u saradnji sa najvišim pravosudnim institucijama, uz tehničku podršku UNICEF-a i finansijsku podršku Vlade Kraljevine Norveške. Njegov sadržaj ne mora nužno predstavljati stavove UNICEF-a i donatora.
Dizajn i ilustracije Studio KOLARAC

unicef

za svako dijete